

PRESSITEADE nr 42/24

Luxembourg, 5. märts 2024

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-755/21 P | Kočner vs. Europol

Andmete töötlemine: Europol ja liikmesriik, kus andmete ebaseadusliku töötlemise tõttu tekitati nendevahelise koostöö raames kahju, vastutavad selle eest solidaarselt

Andmesubjekt, kes taotleb Europolilt või asjaomaselt liikmesriigilt kahju täielikku hüvitamist, peab tõendama üksnes seda, et nende kahe üksuse vahelise koostöö raames on toimunud andmete ebaseaduslik töötlemine, mis tekitas talle kahju. Ta ei ole kohustatud lisaks tõendama, kumb neist kahest üksusest on ebaseadusliku töötlemise eest vastutav.

Pärast seda, kui 21. veebruaril 2018 Slovakkias mõrvati slovaki ajakirjanik Ján Kuciak ja tema kihlatu Martina Kušnírová, viis Slovakkia ametiasutus läbi põhjaliku uurimise. Selle asutuse taotlusel tegi Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol) väljavõtteid kahes väidetavalt Marian Kočnerile kuuluvas mobiiltelefonis talletatud andmetest. Europol edastas nimetatud asutusele oma ekspertiisiaktid ning andis talle üle välja võetud krüptitud andmeid sisaldava kõvaketta. Mais 2019 avaldati Slovakkia ajakirjanduses Marian Kočneri mobiiltelefonidest pärit teda puudutav teave, muu hulgas tema intiimset laadi sõnumivahetuse transkriptsioonid. Lisaks juhtis Europol ühes oma ekspertiisiaktis tähelepanu asjaolule, et Marian Kočner on alates 2018. aastast seoses finantssüüteo kahtlusega vahi all ja tema nimi on muu hulgas otseselt seotud „maffianimekirjadega“ ja „Panama dokumentidega“.

Marian Kočner esitas Euroopa Liidu Üldkohtusse Europoli vastu 100 000 euro suuruse kahjunõude, milles palus hüvitada mittevaheline kahju, mis talle väidetavalt tekitati tema andmete ebaseadusliku töötlemise tõttu. Üldkohus jättis tema hagi 29. septembri 2021. aasta kohtuotsusega rahuldamata. Üldkohus leidis, et Marian Kočner ei ole tõendanud esiteks, et väidetava kahju ja Europoli tegevuse vahel oli põhjuslik seos, ning teiseks, et „maffianimekirju“ koostas ja haldas Europol. Marian Kočner esitas Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse.

Euroopa Kohus leidis oma otsuses, et liidu õigus kehtestab Europoli ja selle liikmesriigi vahelise solidaarvastutuse korra, kus tekkis nendevahelise koostöö raames andmete ebaseadusliku töötlemise tulemusel kahju. Esimeses etapis võib Europoli või asjaomase liikmesriigi solidaarvastutuse küsimuse tõstatada vastavalt kas Euroopa Liidu Kohtus või liikmesriigi pädevas kohtus. Teine etapp võib vajadusel aset leida Europoli haldusnõukogus, et määrata kindlaks Europoli ja / või asjaomase liikmesriigi „lõplik vastutus“ kahju saanud isikule makstava hüvitise eest.

Solidaarvastutuse tekkimiseks esimeses etapis **peab füüsiline isik tõendama üksnes seda, et Europoli ja asjaomase liikmesriigi vahelise koostöö raames on toimunud andmete ebaseaduslik töötlemine, mis tekitas talle kahju.** Erinevalt sellest, mida otsustas Üldkohus, **ei ole see isik kohustatud lisaks tõendama, kumb neist kahest üksusest on ebaseadusliku töötlemise eest vastutav.** Seetõttu **tühistas Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse** selles osas.

Euroopa Kohus tegi ise uue otsuse ja leidis, et andmete ebaseadusliku töötlemise – mis väljendus Marian Kočneri ja tema naissõbra intiimset laadi vestlustega seotud andmete avalikustamises kõrvalistele isikutele – tagajärjel tegi

Slovakkia ajakirjandus need andmed üldsusele kättesaadavaks. Euroopa Kohtu hinnangul rikkus selline ebaseaduslik töötlemine Marian Kočneri õigust era- ja perekonnaelu ning edastatavate sõnumite saladuse austamisele ning kahjustas tema au ja mainet, tekitades talle mittevarelis kahju. Euroopa Kohus mõistis Marian Kočnerile sellise kahju hüvitamiseks välja 2000 eurot.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

